

NERE ERRIKO UJOLA.

D. JOSÉ MANTEROLA JAUNARI.

POESÍA PREMIADA EN LOS JUEGOS FLORALES DE FUENTERRABIA DE 1883.

*Fuerorik gabe ezta zorion
tasunik gure Euskal-errian.*

Ujola aundi izugarri bat
Izan zan mundu onetan,
Mendi ta aitzik goitituenak
Ito ziraden uretan,
Gaizto guziak ziran bukatu
Kastigu gogor latz artan,
Zeren justoak ziran orduan
Guchi ikusten gizonetan,
Baña oyek ditu Jaungoikoaren
Arret aundiak zainketan.

Geroztik ere izandu dira
Euskal-errian ujolak,
Baña etziran urak egiñak
Baizikan beti odolak,
¡O! zenbat aldiz etorri ziran
Ujola antzera gizonak!
¡O! zenbat bider etsayez ase
Ziraden emen sakonak!
Baña asnasa artu oi zuten
Beti nayeran tontorrak.

Orrechegatik izandu ziñan
Iñoiz ondatu gabea,
Doatsu eta zorioneko
¡O! nere Erri maitea!
Beti uztargi ederrak zizun
Adierazi pakea,
Zeren añ sendo zeunkan egiña
Lure euskaldun-kuchea,
Idolatriak nun ezin zuen
Iñoiz iritsi sartzea.

Kucha orrekin salbatu ziñan
Sendoki ujol darietan,
Gure ontzia beti azalzen
Zalarik uren gañetan,
Baña gaur emen zazpi urteko
Ujola gogor onetan,
Dabil chit estu iya itoan
Ordurik larrienetan,
Baga irakiñ, aize puztsu ta
Ekaitz indriska tartetan.

Kucha onetan arkitzen gera
Elkartutako anayak,
Beti erreguz zeruruntz zuzen
Jasorik gure begiak,
¡Ay! ikusiko balizkigu gaur
Edozeñek arpegiak,
Esango luke dirudigula
Anima errukarriak,
Garbitegian ayechen gisa
Gaudelako emen ichiak.

Ayek bezela egiten degu
Beti ots eta garrasi,
Ayen erara gure besook
Beti goruntza eraiki,
Ayechen gisa egin artean
Zeru gogorrok erdibi,
Isilltzaka dei egingo degu
¡Erruki! erruki! erruki!
Kartzela illun onen atepak
¿Noiz bear dira idiki?

Ayek su garraz, gu negarrokiñ
 Bearko gera garbitu,
 Ayen erara baña penau guk
 Nai degu onean artu,
 Ayen modura zeren noizbaiten
 Guk uste degun libratu,
 Zeren Jaunari zorra egingo
 Diogun aurki kitotu,
 Ta orduan berak zarren gloria
 Egingo digu biurtu.

¿Noiz gozatuko ditugu, Jauna,
 Asaben eguraldiak?
 ¿Noiz eguzkitan arkaitzai farrez
 Ikusiko arpegiak?
 ¿Noiz iturriak diruditela
 Leyarki garbi biziak?
 Gure errekak zillarkiturik,
 Loretsuturik zelayak
 ¿Noiz esnatuko gaituzte poix goiz
 Chorrochioka choriak?

¿Noiz entzungo da erromerian,
 Euskaldunaren tuntuna?
 Dultzaiña alboka chilibitu ta
 Chistuzko soñu leguna?
 Ogei urtetik ogeita laura
 Mutill anka arinduna,
 ¿Noiz ikusiko erakutsiten
 Plazetan biguntasuna,
 Pelotan beti erdaldun danai
 Sartzen diela beldurra?

Fuerorik gabe ez da izango
 Ikusgarri añ ederrik,
 Fuerorik gabe ez dago zertan
 Uste alako egunik,
 Fuerorik gabe ez da guretzat
 Mundu onetan gauz onik,
 Fuero gaberik zeren guretzat
 Ezdan Euskaldun-Erririk,
 Euskal-erria gabe ez degu
 Berriz zorientasunik.

Bukatu bada ¡O Jaungoikoa!
 Gure erbeste luzea,
 Beeratu Jauna, zuk gure kontra
 Jaso dezun ezpatea,
 Bigundu Jauna, guretzat dezun
 Antziñako asarrea,
 Birali Jauna, zerorren uso
 Pake adierazlea,
 Ikus dezagun laster uztargi
 Kolore ederrez betea.

Atoz usocho zuri zuria,
 Olibo adarraz mokuan,
 Kanta dezagun gaur esperantza
 Euskaldun kucha barruan,
 Gure begiok zu ikustean
 Noek zinduzan moduan,
 Esango degu atertu dala
 Epe gichiren buruan,
 Oñak jarriko ditugula bai
 Euskal-Erriko soruan.

Gure belaunok bertan josirik
 Gurasoen Jaungoikoa,
 Adoratzeko eskañirikan
 Anchumea ta usoa,
 Aychen bidez elkartade bat
 Egiñ ez urratzekoa,
 Aurrera beti euskaldun lege
 Santua gordetzekoa,
 Dalako berau Jaunak Aitorri
 Antziña emandakoa.

Dierri danak esan dezaten
 Arri egiñez batera,
 Gure zaintzalle euskaldun zarren
 Jainkoa dala berbera,
 Ujola aldi gogorrenetik
 Ark gaituala atera,
 Berak zuzendu mirari batez
 Ararat-eko gañera,
 Leorra oso agertu arte
 Euskaldun zarren lurrera.

FÉLPE DE ARRESE Y BEITIA.